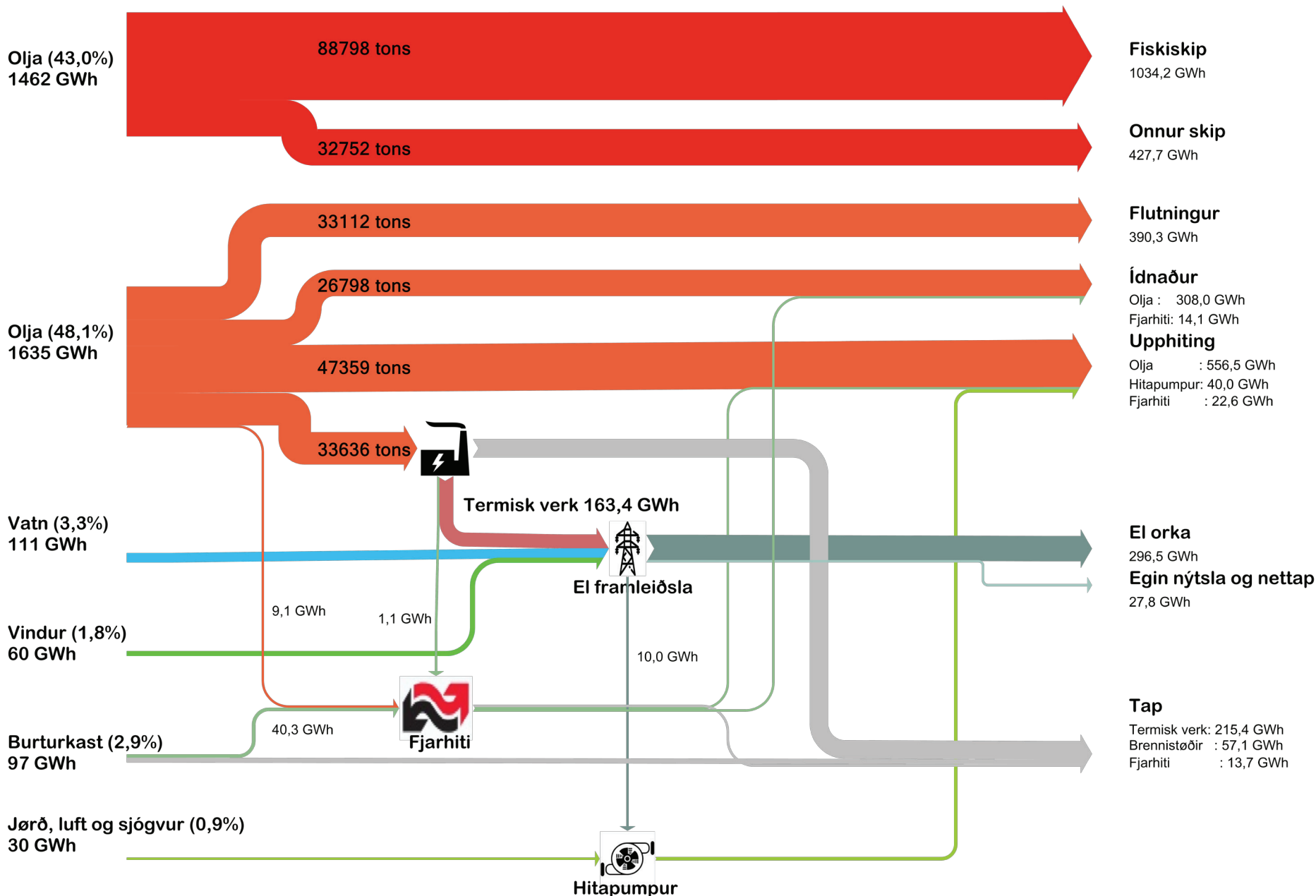

Orkurenslið í Føroyum 2017 3395 GWh

Orkunýtslan í Føroyum:

Her sæst hvar orkan í Føroyum stavar frá. Støddin á pílunum lýsir mongdina av hvørjari einstakari orkukeldu, og oljan er umroknað til GWh (gigawatt-tímar). Hetta eru tøl frá 2017, og tilsamans vóru 3395 GWh brúkt í 2017.

Tað sæst, at oljan er sera dominerandi í mun til burðardyggu loysnirnar sum við vatn- og vind orkuni. Tilsamans fevnir oljunýtslan um 91 prosent av orkunýtsluni í Føroyum. Av hesum stava góð 48 prosent frá olju, sum verður brúkt á landi. Ein stórir partur av hesum fer upphiting, og eitt annað øki er flutningur, sum er ferðsla við bilum, lastbilum, bussum o.s.fr. Minsti parturin er ídnaðurin.

Hini 42 prosentini av samlaðu orkunýtsluni eiga skipini, og her sæst, at nóg tann størsti parturin er oljunýtsla frá fiskiskipum. Her eru útlendsk fiskiskip, sum bunkra í Føroyum, tald við. Myndin illustrerar sera væl, hvussu lítil partur av samlaðu orkunýtsluni kemur frá burðardyggu orkukeldum. Vatn er bara 3,3 prosent, og vindur er 1,8 prosent. Skulu vit minka um útlátið av vakstrarhúsgassum í Føroyum, skulu vatn- og vindorka og teir tveir niðastu bólkarinir dominera orkurenslið, meðan nýtslan av olju (teir reyðligu pílarnir) skal skerjast munandi.

arhúsgassum og gera mun. Meinhard Eliassen sær tað sum eina gongda leið, um fleiri velja at fáa sær hitapumpur.

- Við hitapumpum er møguleiki fyri, at mann kann redusera stóra talið. Men tað tekur tíð. Tað eru umleið 17.000 hús í Føroyum, og av teimum eru tað bert umleið túsund, sum hava fingið sær hitapumpu, umframt túsund hús í Tórshavnar kommunu, sum fáa hita frá Fjarhitafelagnum. Tað vil

siga, at umleið 15.000 oljufýringar skulu skiftast út, og tað klárar mann ikki eftir einum degi, sigur hann.

Óambitiðs mál um el-bilar

Í 2017 brúktu Føroyar umleið 33.000 tons av olju í flutningi – altso brennievni til bilar, last-bilar og bussar. Hetta talið hevði ikki verið so stórt, um fleiri valdu umhvørvisvinarligar bilar fram um bensin- og diesel bilar. Sam-

bært Akstovuni eru í dag 37.333 akfør í Føroyum, og av teimum eru 119 el-rikin. Talið av persón-bilum við el sum drívmegi er 108. Hetta er ein sera lítil partur, og til samanberingar kann sigast, at triði hvør seldi bilur í Noregi í 2018 var el-rikin, upplýsti Ritzau fyrst í ár.

- Tað hava ongantið verið so nógvir bilar pr. høgð í Føroyum sum í dag. Um mann veruliga vildi gjørt okkurt politiskt fyri at basa veðurlagsbroytingunum, kundi mann eitt nú lagt størri avgjald á brennievni. Mann kundi eisini innført tað, at skrásetingaravgjald á bilum varð tengt at, hvussu nóg bilurin brennir. Hetta eru bara tveir mátar at eggja fólki til at keypa umhvørvisvinarligar bilar, sigur Meinhard Eliassen.

Í fleiri av grannalondum okkara hevur mann sett sær mál um at gevast at selja diesel- og bensin bilar í ávikavist 2025 og 2030. Hetta hava nakrir føroyskir polit-

ikarar eisini nevnt, at mann eigur at gera í Føroyum, men einki uppskot fyriliggur um hetta enn.

Ikki nóg gott

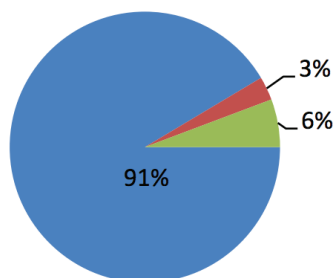
Hóast fyrilistilini fyri útlátið av vakstrarhúsgassum í fjør benda á eina øking á 8-10 prosent, so eru glottar at hóma í einum brúkarabólki. Í 2017 kom nýggj byggi-reglugerð í Føroyum, har krøvini til bjálving av húsum vórðu munandi herd.

- Strongu krøvini hava gjørt, at nýggj hús brúka minni í olju, tí hesi eru betur bjálvað í dag enn fyri 30 árum síðani. Oljan til upphiting av húsum er tí minkað, men tað er so eisini tað einasta, sum er minkað av útlátið í fjør. Ein annar týðandi partur av hesum er, at fólk leggja um til hitapumpur, sigur Meinhard Eliassen.

Men hvussu ber tað til, at Føroyar ikki megna at røkka málinum, sum varð sett í 2009? Tað er tí, at politikararnir ikki hava havt

nóg høgur ambitiðir, meinar Meinhard Eliassen.

- Tað er so lætt at siga, at mann vil minka um útlátið uttan at siga, hvussu hetta skal gerast. Tað einasta, mann ítøkiliga hevur gjørt politiskt, er, at mann hevur eggjað fólki at leggja um til hitapumpu við MVG afturbering, og at el-bilar eru frítíknir fyri avgjöld. So hevur SEV sjálvandi eisini sett vindmyllur upp, men tað eru longu fyra ár síðan, tann síðsta vindmyllan kom upp. Í lötuni er mann enntá í ferð við at byggja nýtt tungoljuverk inni á Sundi fyri 700 milliónir, sum ikki er í tráð við grønu kósina, vísir Meinhard Eliassen á.

Útlátið av vakstrarhúsgassi í Føroyum stavar frá trimum høvuðskeldum: orku, landbúnaði og ídnaðarlígu tilgongdum